

Gyakorlati napló

Semmelweis Egyetem Családorvosi Tanszék
Bevezetés a betegellátásba
2023/2024 tavaszi szemeszter

Név.....

Csoportfél.....

Az oktató neve.....

A praxis címe

Kitöltési útmutató

A gyakorlati napló arra szolgál, hogy dokumentálja a gyakorlatokon való aktív részvételt, mely a félév végi osztályozás egyik kulcspontja lesz. Gondos kitöltése ezért alapvetően meghatározza a félév végi érdemjegyet.

1. A félév során minimum 5 gyakorlaton medikus-beteg találkozás zajlik az oktató orvos jelenlétében. A betegtalálkozásokat az adott gyakorlathoz tartozó napló oldalon rögzíteni kell, a megadott szempontok alapján.
2. Az egyes gyakorlatokhoz esszékérdések és egyéb feladatok is tartoznak. Azokon a gyakorlatokon, amikor beteg bemutatása nem történik, a gyakorlat összefoglalását kell a naplóban feltüntetni. Hiányzás esetén pótlásként az oktató kérheti esszé kérdés vagy gyakorlati feladat kidolgozását a hallgatótól.

A medikus-beteg találkozás szempontjai:

A medikus-beteg találkozás az orvos-beteg találkozást jelképezi, formailag és tartalmilag is közvetít minden olyan elemet, mely az orvos-beteg találkozásban fontos.

- Mivel az orvos-beteg találkozás bizalmas jellegű, fokozottan figyelni kell arra, hogy a hallgató a lehető legnagyobb tisztelettel viselkedjen a beteggel szemben és alkalmas legyen arra, hogy megnyerje a beteg bizalmát. Megfelelő módon köszöntse, bemutatkozzon neki, nevét megkérdezze és megjegyezze. Öltözete legyen visszafogott, a célnak megfelelő.
- A beteg személyes adatainak megkérdezése után kérdezze ki panaszairól, melyekkel felkereste a háziorvost. A kérdések a találkozás elején legyenek nyitottak, hogy a beteg szabadon válaszolhasson rájuk, később célzottak, hogy a panaszokat pontosítani lehessen. A panaszok kikérdezése végére állapítsa meg, mi a célja annak, hogy a beteg az orvoshoz fordult (diagnózis megállapítása, krónikus betegség gondozása, új panasz megjelenése, terápia eredményesebbé tétele...)
- A panaszok kikérdezése után tárja fel a beteg kórelőzményét, kérdezze ki korábbi betegségeiről, a családban előforduló betegségekről és esetleges halálokokról.
- Írja le, milyen betegségekből szenved a beteg, milyen gyógyszereket szed, és milyen egészségügyi szolgáltatásokat (járóbeteg ellátás, kórházi kezelés, gyógytorna...) vett igénybe, mi az orvos terápiai terve.

A beteg távozása után célszerű az oktató irányításával rögzíteni a beszélgetést a következő sorrendben:

1. A beteg **monogramja és életkora** (kérjük, ne használják a beteg teljes nevét és pontos születési dátumát, hogy anonimitása megmaradhasson!)
2. Anamnesis
3. Panaszok
4. A diagnózis és a terápia szempontjai
5. Az ellátás szintjei

A félév végi érdemjegy összetevői:

A félév végi érdemjegy három részjegyből tevődik össze:

1. A **gyakorlati napló** osztályozásával az oktató értékeli a hallgató aktivitását, odafigyelését, igyekezetét a félév során.
2. **Esszé:** A gyakorlatok során egy olyan meghatározó élmény leírása, mely a hallgatót személyesen megérintette a beteggel való találkozás során. Kérjük, egy oldalas esszét írjanak (Times New Roman betűtípus, 12-es betűméret, szimpla sorköz), melyet legkésőbb **2024. április 19-ig** kell az oktátónak leadni. Amennyiben az esszé a formai követelményeknek nem felel meg, az oktató nem fogadhatja el. A formai követelményeknek megfelelő esszé önmagában nem jelent jeles érdemjegyet. Az esszékérdés javítására annak a hallgatónak van lehetősége, aki esszéjét a határidőig leadja. Az esszét a gyakorlatvezető javítja és osztályozza le a szorgalmi időszakban az utolsó gyakorlatig.
3. **Teszt:** a hallgatók a félév végén a jegyzet anyagából tesztet írnak. Ez a Családorvosi Tanszéken kerül értékelésre.

A félév végi érdemjegy a három részjegy átlaga. Bármelyik részjegyen szerzett elégtelen érdemjegy az adott terület számonkérésének megismétlését teszi szükségessé.

Kérjük, figyelmesen olvassa el és az első gyakorlat előtt töltsse ki az alábbi kérdőívet!

Kérdőív a hallgatók véleményének felmérésére **Bevezetés a betegellátásba 2023/2024 II. félév**

Életkor.....év, nem: Férfi Nő

Lakhely: Budapest , város , falu

Milyen orvos szeretne lenni? (Tegyen X-et a megfelelő állítás melletti négyzetbe)

Klinikus Melyik szakterület érdekli?.....

kutató egyéb.....Még nem tudom

Hol szeretne dolgozni?

Budapesten magyar városban magyar faluban külföldön

Az alábbi kérdéseknél a véleményére vagyunk kíváncsiak. Kérjük, tegyen „X”-et minden olyan négyzetbe, mely véleménye szerint fontos!

❖ Mit vár a Bevezetés a klinikumba tárgyól?

- Jól hasznosítható gyakorlati ismereteket adjon
- Segítsen a betegekkel való kapcsolatteremtés fejlesztésében
- Segítsen az orvosi gondolkodás megismerésében
- A gyógyításban fontos témakörökre világítson rá
- Tárgyi tudásomat növelje

Egyéb.....

.....

.....

.....

.....

.....

Orvosként választaná-e a háziorvoslást szakterületének?

Igen

Nem

Talán

Leggyakoribb kórképek a praxisban

Lehetséges szorgalmi feladatok:

1. Milyen tényezők játszhatnak szerepet abban, hogy valaki betegnek érzi magát?
2. Ön szerint mi befolyásolja a betegeket annak eldöntésében, hogy betegségük súlyos-e?
3. Fejtse ki, hogy Ön szerint az orvosok honnan tájékozódnak a betegségekkel kapcsolatban, és rangsorolja a felsorolt forrásokat.

Egyéb feladatok:

Gyűjtsön információkat egy olyan betegségről, mellyel Ön szerint orvosként gyakran fog találkozni. Nevezze meg az információk forrásait, és beszéljék meg, melyik mennyire megbízható.

Az orvoshoz forduló egyén. Az együttműködés és a hatékony kooperáció feltételei és előnyei

Lehetséges szorgalmi feladatok:

1. Foglalja össze, mik a „jó orvos” ismérvei!
2. Betegként Önt milyen módon lehetne meggyőzni arról, hogy hatékonyan együttműködjön az orvossal gyógyulása érdekében?
3. Hogyan tudja a beteg befolyásolni gyógyulását?

Egyéb feladatok:

1. Sorolja fel, oktatója milyen eszközöket használ a beteg közreműködésének megnyerésére! Gyűjtsön össze olyan szempontokat, ami a betegeknek fontos az orvossal kapcsolatban!

Betegutak, betegbeutalás, konzultáció, konzílium

Lehetséges szorgalmi feladatok:

1. Foglalja össze, milyen szempontok alapján növelheti az orvos a költség-hatékonyságot egy krónikus beteg ellátása során! (A gyakorlaton elhangzott konkrét példán is ismertetheti ezt.)
2. Egy bemutatott beteg kapcsán ismertesse az ellátás különböző szintjeit, a diagnózisalkotás és a terápia lépcsőit.

Egyéb feladatok:

1. A háziiorvosi kompetencialista alapján foglalja össze egy adott kórkép esetén a háziorvos szerepét és lehetőségeit. A kompetencialista letölthető a csot.semmelweis.hu honlapról

A család szerepe az egészség fenntartásában, a betegségek kialakulásában és a betegek gondozásában

Lehetséges szorgalmi feladatok:

1. Mit gondol, hogyan akadályozható meg az elfásulás, kiégés, ha egy családra krónikus beteg gondozása hárul?
2. Fejtse ki, hogy a különböző életszakaszokban (gyermekkor, tinédzserkor, felnőttkor, öregkor) milyen szerepet játszik a család.
3. Miért kulcsfontosságú a család az egyén életének alakulásában?

Egyéb feladatok:

1. Gyűjtsön példákat a médiából a család szerepéről az egyén életében, és beszéljék meg ezeket.
2. Írja le, hogy orvosként milyen szituációkban gondolja, hogy az Önhöz forduló beteg családjára is kifejezett figyelmet kell fordítania.

Egészségmegőrzés: felvilágosítás, betegoktatás, szűrővizsgálatok

Lehetséges szorgalmi feladatok:

1. Szakirodalom alapján foglalja össze nemenként és korcsoportonként a szűrővizsgálatokat. (Az irodalmi hivatkozásokat jelölje a szövegben és az összefoglaló végén irodalomjegyzékben. Legalább három korszerű forrást használjon!)
2. Gimnazistáknak tart előadást az egészségmegőrzésről. Írjon összefoglalót nekik arról, hogy mire figyeljenek, ha egészséges, boldog felnőttek szeretnének lenni.
3. Miért érték az egészség? Milyen tényezők befolyásolják?

Egyéb feladatok:

1. Keressen olyan betegségeket, melyek egészséges életmóddal vagy szűrővizsgálatokkal megelőzhetőek. Mindegyiknél tüntesse fel a forrást is. Beszéljék meg ezeket és a források hitelességét oktatójukkal.

Lényegfelismerés, a szubjektív panaszok objektivizálása

Lehetséges szorgalmi feladatok:

1. Foglalja össze, milyen váz szerint halad az orvos kérdéseivel, hogy a szükséges információkat a beteg betegségével kapcsolatban megszerezze. (Ha irodalmat használ, tüntesse fel mind a szövegben, mind az irodalomjegyzékben az összefoglalás végén!)
2. Válasszon ki egy tetszőleges panaszt, amellyel Ön szerint gyakran fordulnak orvoshoz az emberek, és gyűjtse össze, milyen okok húzódnak meg a háttérben. Kategorizáljon életkor vagy nem szerint.
3. Mi történik akkor, ha az orvos hibázik? Foglalja össze, milyen jelentősége van a hibának, és gyűjtse össze lehetőségeket arra, hogyan dolgozhatja ezt fel eredményesen az orvos?

Egyéb feladatok:

1. Soroljon fel nyitott és zárt kérdéseket. Melyiket mikor használjuk? Beszéljék meg oktatójukkal!
2. Gyűjtse hibás diagnózisokat. Mi okozhatta ezeket? Hogyan előzhető meg és milyen következményei lehetnek annak, ha az orvos nem diagnosztizál helyesen egy kórképet? Beszéljék meg oktatójukkal!

Akut betegek ellátása: döntéshozás, problémamegoldás

Lehetséges szorgalmi feladatok:

1. Írja le, milyen képességek szükségesek ahhoz, hogy valakiből jó döntéshozó váljon. Mivel lehet fejleszteni ezeket a képességeket?
2. Szakirodalom alapján foglalja össze, milyen fontossági sorrend szerint hoz döntést az orvos akut helyzetben. Az összefoglalásban tüntesse fel az irodalmi hivatkozást mind a szövegben, mind az irodalomjegyzékben!

Egyéb feladatok:

1. Soroljon fel olyan „kapaszkodókat”, melyek akut helyzetben segítik az orvost abban, hogy a beteg ellátása zökkenőmentes legyen. Beszéljék meg oktatójukkal!

AITK Szimulációs gyakorlat

Igazoljuk, hogy a hallgató a gyakorlatot .....év,.....hó.....nap elvégezte.

.....

oktató aláírása

pecsét helye

Krónikus betegek gondozása esetbemutatáson keresztül

Lehetséges szorgalmi feladatok:

1. Meg kell-e változtassa az orvos a betegek életét?
2. Foglalja össze, mit jelent egy krónikus betegség a beteg embernek. Ha van ismeretségi körében olyan, aki krónikus betegségben szenved, használja fel az ő tapasztalatait, vagy foglalja össze az ő esetén keresztül.

Egyéb feladatok:

1. Gimnazista betege évekkel ezelőtt fejest ugrott egy tóba és gerincsérülése miatt lebénult mindkét lába. Az Ön körül található összes lehetséges forrásból gyűjtsön lehetőségeket számára, melyekkel felsőteste izomzatát fejlesztheti, fizikális állapotát javíthatja.

A haldokló beteg ápolása, gondozása, a gyászreakció kezelése

Lehetséges szorgalmi feladatok:

1. Fogalmazza meg, milyen tényezők segíthetik a hozzátartozókat és a haldoklót az élet végén jelentkező problémák megoldásában. Tüntesse fel konkrétan azt is, hogy Ön szerint milyen problémákat rejt magában a haldoklás és a hozzátartozó elvesztése!
2. Szakirodalom alapján fogalmazza meg, mi az orvos szerepe a haldoklás és halál körüli teendők kapcsán. A hivatkozást a szövegben, és az összefoglalás végén irodalomjegyzékben is tüntesse fel.
3. A fejlett társadalmakban egyre gyakoribb, hogy az emberek nem családjuk körében, hanem egészségügyi intézményben töltik utolsó éveiket és halnak meg. Ön mit gondol erről? Mik az előnyei és hátrányai egyiknek és másiknak?

Egyéb feladatok:

1. Gyűjtse össze, milyen segítőket javasolhat az orvos a haldoklás megkönnyítésére? Melyikük miben segíti a beteget és a családot?
2. Foglalja össze az orvos teendőit a halál körül! Beszéljék ezt meg közösen oktatójukkal!

Az orvos egyéb feladatai a gyógyítás mellett

Lehetséges szorgalmi feladatok:

1. Tétélezzük fel, hogy Ön egy nagyon elfoglalt orvos. Készítsen rövid összefoglalást az elmúlt negyedévéről barátjának. Részletezze a feladatait, és ismertesse vele, milyen fontossági sorrend szerint végezte ezeket. Ha voltak olyan dolgok, amelyekre nem jutott ideje, azokat is írja le. Hívja meg valami olyan közös programra, mely jó kikapcsolódást nyújt mindkettőjüknek.
2. Írja le, hogy ön – saját szakmai karrierjének sikere szempontjából – milyen tevékenységeket tart fontosnak.
3. Írja le, hogy milyen tevékenységek azok, amelyeken keresztül fel tud tölteni, és, hogy ezek miért fontosak Önnek.

Egyéb feladatok:

1. Sorolja fel és rangsorolja az orvos gyógyításon kívüli feladatait. Milyen prioritásokat állít fel a napi munka során?
2. Gyűjtsön össze olyan kötelezettségeket, melyeket naponta, hetente, havonként vagy ennél ritkábban végezne háziorkosként és becsülje meg, hogy ezek mennyi idejét vennék igénybe.
3. Soroljon fel 10 olyan dolgot, mely az Ön életében jelenleg fontos, és rangsorolja ezeket. Rangsorolását indokolja is meg.

Team-munka a háziorvosi praxisban

Lehetséges szorgalmi feladatok:

1. Ön szerint milyen előnyökkel jár a team-munka?
2. Ön kikkel dolgozna szívesen együtt, mint orvos? Miért?
3. Építsen fel egy képzeletbeli praxist, melyben Ön optimálisan tudná ellátni a betegeket. Fejtse ki, kinek milyen feladatok jutnának, és milyen kompetenciájuk lenne a betegellátásban.

Egyéb feladatok:

1. Sorolja fel a praxisban dolgozó egészségügyi személyzet tagjait és kompetenciájukat:
2. Sorolja fel, kik azok, akik időszakosan részt vesznek a praxis munkájában:

ETK Ápolástani tanszék gyakorlat

Igazoljuk, hogy a hallgató a gyakorlatot .....év,.....hó.....nap
elvégezte.

.....

oktató aláírása

pecsét helye

Az orvosi életpálya

Lehetséges szorgalmi feladatok:

1. Fejtse ki, Ön szerint milyen a jó orvos.
2. Írja le, orvosként honnan merítene erőt a mindennapokhoz, hogyan kapcsolódna ki.
3. Foglalja össze, hogy az Ön szemében mi a siker mércéje.

Egyéb feladatok:

1. Soroljon fel olyan tényezőket, melyek pozitívan hatnak a mindennapi munkára, és olyanokat, amelyek negatívan.
2. Sorolja fel 5 olyan tulajdonságát, melyek segítik majd a munkában, és öt olyant, amelyre oda kell figyeljen, hogy megelőzze a problémákat (betegekkel, magánéletével kapcsolatban)